

TRIBUNA

L'imperatiu del diàleg

Fa quaranta anys, Jürgen Habermas va publicar la seva obra magna, *Teoria de l'acció comunicativa*, un dens tractat filosòfic sobre les condicions de possibilitat del diàleg.

Qui hagi llegit atentament els dos volums d'aquest pensador alemany, sabrà que l'art de dialogar no és fàcil i que molt sovint fracassa perquè, senzillament, no es donen les condicions bàsiques perquè tingui lloc. Ho subratlem perquè sovint es frivolitza amb el diàleg i es presenta com la solució màgica a tots els nostres problemes socials, polítics, econòmics, culturals o religiosos.

Jürgen Habermas i Joseph Ratzinger van dialogar a fons sobre qüestions gens fàcils i ho van fer educadament i civilitzadament tot i que partien de punts de partença i de tradicions filosòfiques molt distintes. No és l'únic diàleg que cal ressaltar. És bo recordar el mític diàleg a la BBC entre Bertrand Russell i Frederick Copleston sobre l'existència de Déu o el que va tenir lloc en començar la postmodernitat entre Umberto Eco i el cardenal Carlo Maria Martini. Diàlegs sobre temes molt complexos entre interlocutors molt allunyats des del punt de vista ideològic.

En un context diferent, també podríem evocar els diàlegs entre el filòsof indi Jiddu Krishnamurti i el físic quàntic americà David Bohm, als anys seixanta, que van resultar inspiradors en temes de ciència i espiritualitat.

Som capaços de dialogar, de cercar junts solucions a problemes difícils, de trobar àmbits d'intersecció, acords de mínims, tot i que siguin provisionals, però

Umberto Eco i el cardenal Carlo Martini

que permetin desencallar assumptes difícils pensant en el bé comú. Tot diàleg, però, requereix d'una ascètica, d'un exercici de confrontació amb un mateix i amb els propis arguments, exigeix una cura d'humilitat i el reconeixement de l'altre com a interlocutor vàlid, com algú de qui podem aprendre i no com algú que ha de ser convertit, colonitzat intel·lectualment.

El papa Francesc ha convertit el diàleg en una peça nuclear del seu magisteri, com també ho va fer Joan XXIII i Pau VI. Si prestem atenció als seus ensenyaments, podem espigolar idees que poden ser útils per a diàlegs més enllà de l'esfera confessional i religiosa, intuïcions que poden catalitzar el diàleg polític, social, econòmic i cultural.

El diàleg, però, xoca amb un munt de

barreres invisibles que cal saber entreveure i transcendir. Si no som capaços d'anticipar-les, el diàleg es frustra i només queda el desànim, la por, la imposició de la majoria, el desenscís de la raó.

Cal vèncer les passions tòxiques que enterboleixen la pràctica del diàleg. El diàleg és, essencialment, logos en acció, paraula i raó, un viatge d'arguments que va i ve, cercant de persuadir l'altre amb raons de pes. Quan en aquest viatge hi interfereixen les passions tòxiques (el *pathos*), el diàleg es frustra. Allí on hi ha ressentiment, por, ira, gelosia, enveja, complex de superioritat, arrogància, culpa o remordiment, per no dir, odi, el logos es veu devorat pel *pathos* i el diàleg s'esvaeix. Per això, aquest exercici tan noble que va reproduir bellament Plató en la seva obra i que va encarnar Sòcrates a l'àgora exigeix una ascètica en tots els interlocutors que hi prenen part, una anàlisi profunda de les intencions que es proposen, de les expectatives i de les formes com s'ha d'articular. Els ha d'unir la voluntat nítida d'assolir el bé comú.

En el vertader diàleg no hi ha vencedors, ni vençuts. L'interlocutor que s'asseu a la taula de diàleg ha de ser capaç de reconèixer, si s'escau, que l'altre pot tenir raó i ell estar equivocat, però aquesta operació és inviable, si hom no s'exerceix en la humilitat i no té obertura de mires.

Som capaços de fer-ho, la història ens en dona exemples lluminosos.

Informació elaborada per: **ALBERT BATLLE, JOSEP MARIA CARBONELL, EUGENI GAY, DAVID JOU, JOSEP MIRÓ ARDEVOL, MARGARITA MAURI, MONTSERRAT SERRALLONGA, FRANCESC TORRALBA**

El premi Abat Marçet, ex aequo per a Marion Muller-Colard i Jordi Cervera

REDACCIÓ Barcelona

El segon premi Abat Marçet de llibre religiós en llengua catalana concedit ex aequo als llibres *L'altre Déu. El plany, l'amenaça i la gràcia* (Fragmenta, trad. Adrià Pujol), de la teòloga protestant francesa Marion Muller-Colard, i *Els exiliats i empresonats de la Bíblia* (Abadia de Montserrat), del caputxi Jordi Cervera i Valls, va ser lliurat divendres a l'Ateneu Barcelonès. El jurat del premi, instituit per la Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat i format per Sílvia Coll-Vinent, Pere Fabregues, Josep Miquel Bausset, Carles Armengol i Jordi de Nadal, va guardar també amb menció especial el llibre *Hal-Lelu-iah*, d'Hilari Raguer.

Marion Muller-Colard (Marsella, 1978) va participar ahir en la XVI Jornada del Grup Sant Jordi titulada *El moviment de l'ànima: el prec i l'empara*. La publicació de *L'altre Déu* simultàniament en català i en castellà es va fer a finals del 2020 després de vendre més de 30.000 exemplars a les edicions francesa, alemanya i italiana. L'autora s'havia estrenat en català amb *La intranquil·litat*.

Trobades a La Vanguardia

La innovació en la inversió: noves maneres d'invertir en el context actual

16.30 h Benvinguda d'Enric Sierra, director adjunt de La Vanguardia

16.35 h Un cicle diferent en un món en transformació
Joan Bonet, director d'Estratègia de Mercats de Banca March16.45 h Com invertir en startups: consells d'un expert
Carlos Blanco, managing partner i co-founder d'Encomenda VC i founder i chairman de Núcleo Venture Builder

17.00 h Debat. Innovació i disrupció en la manera d'invertir per a estalviadors i inversors

Marisa Aguilar, directora general d'Allianz Global Investors (Espanya i Portugal)

Ana Claver, responsable de Robeco per a Espanya, Llatinoamèrica i el US Offshore
Ainhoa Azpitarte, gerent de Selecció de Fons de Banca March17.45 h Conclusions
Enric Sierra, director adjunt de La VanguardiaTrobades a
www.lavanguardia.com23 de novembre
de 2021
a les 16.30 hEs prega confirmar per
per correu electrònic:
conferenciaslv@conferenciaslv.com